

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medio ambiente

Nº 325

22/01/2025

Na Coruña existe un bonito roteiro, incluída recentemente na lista de **carreiros azuis de Galicia**, que discorre polas marismas do río Baxoi, en **Miño**, a **senda das Marismas do Baxoi**. É un sinxelo roteiro circular de 7 quilómetros que empeza no Parque da Rúa, na Estrada da Praia Grande de Miño, e conclúe no mesmo punto. Trátase dun bonito roteiro que **nos permite coñecer o medio natural** que nos rodea e a fauna e flora que habita nel. O roteiro **discorre polo sistema dunar da Praia Grande de Miño**, que vai en paralelo á costa e está protexido como hábitat de interese comunitario de Europa pola súa biodiversidade e valor xeomorfolóxico. "**O barrón ou carrizo que aquí crece contribúe a fixar o chan** e soporta fortes ventos e alta salinidade", informa Turismo de Miño.

Noticias

Unha decena de empresas opta ás obras de rexeneración urbana de Acea de Ama

A rexeneración do centro urbano de Acea de Ama é **unha das actuacións de envergadura** que impulsa o **municipio cullerdense**.

O proxecto vai **dirixido ao peón e a súa mobilidade**. Así, ampliarase a plataforma en zonas sen beirarrúa ou que son demasiado estreitas, sobre todo nos que se comunican Tenro Galván coa avenida de Rutis, e **conectaranse** os ámbitos da **Universidade Laboral** e do **paseo fluvial** mediante itinerarios peonís seguros, limitando a 30 a velocidade de vehículos motorizados. Plantaranse **árbores e arbustos**, e instalarase **novo mobiliario**. Despois procederáse á reforma das prazas, o que elevará o montante a 1,2 millóns.

Máis Info

2024 foi o terceiro ano máis cálido da historia de Galicia: temperatura media de 14,7 graos

Un informe de Meteogalicia sinala que o 2024 foi o terceiro ano máis cálido da historia de Galicia, concretamente defínese aos pasados 12 meses como "**extremadamente cálidos e moi húmidos**". Combináronse etapas moi secas con choivas intensas, co que o balance final é un **14% máis de precipitacións que o esperado**.

Segundo recolle este balance, a **temperatura media do ano pasado en Galicia foi de 14,7 graos**, 1,1 graos por encima do esperado, o que o converte no terceiro máis cálido de toda a serie histórica, isto é, en máis de 60 anos.

Máis Info

Marxe para a esperanza: a corrente Atlántica, clave para o clima, non se debilitou aínda

No océano Atlántico, un sistema de correntes conectadas entre si, **chamado Circulación Meridional Atlántica (CMA) ou Corrente Atlántica**, move a auga a través dos océanos do mundo, impulsado por unha combinación de ventos e densidade oceánica. Este sistema non só distribúe a calor, a humidade e os nutrientes do océano, senón que tamén regula o clima e o tempo da Terra.

Como o clima cambia e a atmosfera quéntase, **moitos científicos temen que a auga doce proveniente do derretimento das capas de xeo polares poida alterar significativamente (ou paralizar) a CMA**. E aínda que unha diminución deste sistema de correntes tería graves consecuencias, a súa paralización total sería algo verdadeiramente catastrófico, afirman os científicos.

Nun artigo publicado en Nature Communications, **os científicos descubriron que a CMA non diminuíu nos últimos 60 anos**.

Máis Info

A Comisión Europea abre a convocatoria para os premios Capital Verde Europea e Folla Verde 2027

A **Comisión Europea convida** as cidades europeas comprometidas coa **sustentabilidade** para postularse para a **edición 2027 dos premios Capital Verde Europea e Folla Verde**. Estes premios recoñecen e recompensan os esforzos das cidades europeas que se esforzan por reducir o seu impacto ambiental local e global mellorando ao mesmo tempo a calidade de vida dos seus habitantes.

O **premio Capital Verde Europea** está dispoñible para cidades con **máis de 100.000 habitantes**, mentres que as cidades máis pequenas con **máis de 20.000 habitantes** poden postularse para o premio Folla Verde Europea.

Máis Info

Detectada nas augas de Galicia unha nova especie exótica con potencial invasor

Detectada unha **nova especie exótica con potencial invasor nas augas de Galicia**. Trátase dun tunicado solitario, *Pyura herdmani*, de grandes dimensións e orixinario de África. É unha especie de ascidia que pode **formar grandes agregados**, desprazando outras nativas e alterando os ecosistemas mariños.

Pyura herdmani é unha especie que **pode formar grandes comunidades, desprazando a especies nativas** e alterando os ecosistemas mariños. **Os exemplares atopados en Galicia teñen a súa orixe nas costas do norte de África**. Dada a escasa capacidade de dispersión das primeiras fases de vida deste tipo de especies, a introdución destes exemplares en Europa só pode explicarse polo **transporte mediado polas actividades humanas**. Concretamente, neste caso, crese que a vía máis probable de introdución podería estar asociada á **frota pesqueira que operaba no banco Canario-Sahariano** e que recala regularmente en Galicia.

Máis Info

Sabías que...

Durante anos, investigadores estudaron o **comportamento bromista** en humanos e grandes simios, explorando por que e cando evolucionou. Aínda que o humor a miúdo considérase unha característica exclusivamente humana, estudos recentes suxiren que ten raíces profundas na nosa árbore evolutiva. **As bromas e os xogos dos simios** están entre o xogo e a agresión, e aínda que poden levar ao conflito, tamén axudan a formar e reforzar relacións sociais. **Nos humanos**, as bromas recíprocas permiten probar límites sociais e publicitar a fortaleza das relacións mediante a risa compartida.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Budín de cabaciñas ecolóxicas e queixo

Ingredientes: 2 cabaciñas ecolóxicas, 2 ovos, ½ culleradiña de sal mariño, 1 culleradiña de pementa negra moída, 100 g de queixo relado

Pela e réla as cabaciñas ecolóxicas e tenta espremer a maior cantidade de auga posible dos mesmos. Unha boa forma de conseguilo é colocalos nun coador e ir prensando para que o líquido esorra.

Unha vez eliminado o exceso de auga incorpóranse os ovos, o sal e a pementa, logo agréganse dúas culleradas de queixo relado (que pode ser mozzarella, parmesano ou algún que sexa apto para gratinar) e mestúrase todo moi ben...

Máis Info

Comer carne vermella aumenta o risco de demencia senil

Comer **carne vermella** eleva o risco de padecer **demencia** a idades avanzadas. Esta é a conclusión xeral dun estudo publicado por investigadores estadounidenses que analizou unha mostra masiva de máis de 130 000 persoas durante 43 anos para comparar os seus niveis de consumo deste tipo de **carne procesada** e non procesada coa aparición de síntomas de demencia asociados a patoloxías como o **alzhéimer**.

Trátase da maior investigación ata a data que establece un vínculo entre estes alimentos e a saúde cognitiva, pero os resultados súmanse a outros traballos previos que revelaron o impacto do seu consumo en trastornos metabólicos e enfermidades como o **cancro**. Reuniron un **rexistro de 133 771 persoas** cunha media de idade de 49 anos ao comezo dun intervalo de seguimento de máis de catro décadas. Un total de 11 173 foron diagnosticadas con demencia durante este período.

Máis info

Así é abella-robot que axudará a polinizar as plantas se se extinguen os insectos

Ante o alarmante **declive mundial** que sofren **os insectos (principais polinizadores do planeta)**, do que depende a alimentación da humanidade), enxeñeiros do Massachussets Institute of Technology (MIT), en EEUU, deseñaron e fabricaron unha pequena **abella-robot** que é capaz de cumprir coas mesmas funcións que a súa homóloga natural e, por extensión, coas de calquera outro polinizador. Os científicos lembran, que **nin o mellor robot fabricado polo home pode igualar nunca aos insectos** da natureza en canto a resistencia, velocidade e maniobrabilidade, polo que a prioridade é loitar pola súa conservación.

Co obxectivo de afrontar o **cultivo de froitas ou verduras no interior de grandes espazos pechados**, os investigadores do MIT están a desenvolver **insectos robóticos** que algún día poderían saír formando enxames desde colmeas mecánicas para realizar unha polinización rápida e precisa.

Máis Info

Que é unha borrasca e como afecta o clima: guía esencial

As **borrascas** son rexións onde a **presión atmosférica é menor que nas zonas circundantes**. Esta diferenza de presión xera ventos que sopran desde as zonas de alta presión cara ás de baixa presión. No hemisferio norte, estes ventos viran en sentido contrario ás agullas do reloxo, creando un vórtice de aire que ascende. As borrascas están **asociadas a fronte meteorolóxicas**, onde se atopan masas de aire con diferentes temperaturas e densidades. Estas fronte xeran **inestabilidade** na atmosfera, intensificando a formación de nubes. Estas zonas de baixa presión son comúns en latitudes medias, como Europa Occidental, e desempeñan un papel esencial no ciclo climático global.

Máis Info

Boas Prácticas

Recreos activos, préstamos de bicis e talleres de reciclaxe: o IES Xograr de Sarria, premiado pola súa innovación educativa

O IES Xograr Afonso Gómez de Sarria segue cultivando éxitos que recoñecen as súas boas prácticas e a calidade dos proxectos que impulsan. Acaba de recibir **o terceiro premio nos Innovagal** da Consellería de Educación, na liña de escolas abertas e sostibles, pois se centrou na promoción da saúde, a sustentabilidade e a ecoloxía, liñas prioritarias que marcan as actuacións do centro.

O IES mantén o préstamo de bicicletas e cascos, un servizo completamente gratuíto, e desde hai seis anos celebran o **concurso de Aulas Limpas** co que implican tamén ao persoal de limpeza que valora «día a día o estado das aulas en cada trimestre para premiar aos grupos máis comprometidos», expoñen desde o claustro...

Máis info

Pamplona incorporará un novo eixo sostible para peóns e ciclistas

A futura pasarela de case cen metros de lonxitude conectará o parque fluvial do Arga coa renovada rúa Verxel e a nova urbanización de Txantrea Sur, creando espazos de estancia en ambas as beiras.

A futura pasarela **peonil e ciclista** terá case cen metros de lonxitude e xerará en ambas as beiras espazos de estancia que unirán o parque fluvial do Arga co novo **redeseño máis sostible** da rúa Verxel e coa nova urbanización de Txantrea Sur. **En gran parte do deseño expóñense trazados curvos e sinuosos** que se deslizan entre o arboleado ou os edificios existentes e que respecten o máximo a contorna natural do meandro de Aranzadi e as dependencias do Centro de Educación Especial O Muíño e a residencia O Verxel.

Máis Info

Barcelona prohíbe desde este ano as estufas de combustión de gas en terrazas de locais

Barcelona **prohíbe** definitivamente **as estufas de combustión de gas** nas terrazas de **bares e restaurantes** desde este 1 de xaneiro, de acordo coa ordenanza de terrazas aprobada en **2018** que fixaba eliminar estes dispositivos **polas súas emisións de CO2**. A instalación de estufas de gas está suxeita a unha posible **sanción**, mentres que **seguen autorizadas as estufas eléctricas** cun límite de potencia de **150 W/m2** e poderanse usar do 1 de novembro ao 30 de abril, informou o consistorio de fronte ao novo ano. Desde a aprobación desta ordenanza en 2018, o Concello de Barcelona traballou cos restauradores para que bares e restaurantes "fosen retirando progresivamente as estufas de combustión de gas e fosen substituídas por medios alternativos"

Máis Info

Axenda Ambiental

- 📅 **II Xornadas de Medio: Dez anos do Acordo de París**, 27 e 29 de xaneiro. Organiza: Universidade Isabel I, Burgos. Formato online.
- 📅 **Curso Cambio Climático: unha aproximación ás súas causas e efectos**. 3ª Edición. Inicio matrícula 27 de xaneiro, inicio MOOC 24 de febreiro, fin do MOOC 7 de abril. Organiza: Programa Colaborativo da Alianza Universitaria Europea Arqus.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña

Servizo de Desenvolvemento Territorial e Transición Ecolóxica

Email: medioambiente@dacoruna.gal